

ikke, og derfor maatte de anmode den høje Regering og Rigsdag om at tvinge dem. Men selv med den Motivering synes den Slags Bestemmelser mig ikke tiltalende. Det er jo heller ikke meget udviklende i Retning af selv at kunne styre sine egne Sager, at man skal gaa til det offentlige og faa dette til at paalægge sig, hvad man skal gøre. Jeg kan heller ikke se rettere end, at det jo kan føre Konsekvenser med sig. Og hvorfor skal særlig disse Mennesker i Butikker og paa Lagere tages ind under Statens Formynderskab, medens mange andre, der maaske trænger nok saa meget dertil, ikke bliver taget med? Det næste maa vel blive, at man giver Ordre til, hvornaar Karlen, der er ude at pløje, skal spænde fra, hvornaar Pigen skal være færdig med at malke, hvornaar man skal give Heste og Køer det sidste Foder. Det er alt sammen Ting, der griber ind i den Frihed, som nu høves. De Folk har jo ogsaa tidt en meget lang Arbejdstid. Naturligvis vil de, for hvem Idealet er, at Staten efterhaanden kommer til at passe paa os alle sammen og sørge for os alle sammen, hilse ethvert saadant Fremskridt, som det saa kønthedder, med Tilfredshed, men for mig er det ikke Idealet. Personlig har jeg ikke nogen stor Sympati for hele dette Lovværk, men paa mit Partis Vegne vil jeg sige, at vi er naturligvis villige til at forhandle om denne Sag og ogsaa villige til at fremme den, eventuelt med visse Ændringer.

Theilmann: Jeg skal saa vidt muligt undgaa at komme ind paa, hvad de to ærede foregaaende Talere har omtalt. Der er dog et Punkt deri, som jeg ønsker at understrege. Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Poul Rasmusen) udtalte sine Betæneligheder ved Lovforslagets § 2, 2det Stykke, hvori bestemmes, at der kan handles med alle Slags Varer paa Jernbanestationer. En saadan Bestemmelse nærer ogsaa jeg store Betæneligheder ved.

Hvis man gaar ud fra, at Grundsynspunktet for denne Lov er en Beskyttelse af det arbejdende Personale i Butikker og Lagere, er der selvfølgelig en vid Mark for Lovgivning. Jeg vilde nu finde det heldigt, at man var noget forsigtig og ikke greb alt for forstyrrende ind i de Virksomheder, hvis Interesser berøres af denne Lov. Jeg er tilbøjelig til at tro, at den gamle Lov var tilstrækkelig. Det forekommer mig, at Lovgivningsmagten ved at give en almindelig Bestemmelse om Lukketid har skabt Betingelser for, at de Menne-

sker, der virker i de forskellige Forretninger, enten som Ledere eller Medhjælpere, kan faa en Tid, som de kan kalde deres egen, en Hviletid — en Tid, hvor de ikke af Konkurrencehensyn eller af Hensyn til Publikum er nødte til at være i Forretningen. Vil man gaa videre med en saadan Beskyttelseslov og søge at ordne Forholdet mellem Arbejdsleder og Medhjælpere, da er jeg bange for, at enhver Paragraf i en saadan Lov vil føles som et snærende Baand, som en Art Spændetrøje. Er §§ 5 og 6 ikke af denne Art? Der kunde tænkes mange Tilfælde, hvor det var nødvendigt at arbejde i Tiden fra det Øjeblik, da man gaar fra sit Arbejde, og 10 Timer derefter. Men i § 5 findes der ikke anført et eneste Tilfælde, hvor man kan komme udenom denne Paragraf. Imidlertid har man dog haft en Følelse af, at der burde være en enkelt Undtagelse, og denne melder sig allerede i Lovforslagets § 7, idet der der bestemmes, at paa de Dage, da Butikker og Lagere først skal lukkes Kl. 10 Aften, indskrænkes Hviletiden til 8 Timer. Jeg er aldeles overbevist om, at de Krav, der stilles i Forretningslivet, mange Gange vil støde paa § 5 som en Hindring for Udførelsen af et særlig nødvendigt Arbejde.

Jeg nævnedes § 6. Jeg synes, at der er noget meget utiltalende i, at et Menneske, saafremt han paa visse Dage af Aaret ønsker at arbejde i en Virksomhed, hvortil han er knyttet, og han selv anser dette Arbejde for i høj Grad nødvendigt, da i hvert enkelt Tilfælde skal henvende sig til Politiet for at faa Tilladelse til at udføre det. Dette finder jeg er et for stærkt Indgreb i den personlige Frihed. For øvrigt vil det sikkert ogsaa være meget vanskeligt for Politiet at skønne over, i hvilke Tilfælde en saadan Tilladelse bør nægtes. Det at skulle søge en saadan Tilladelse vil kun være til Gene og Ærgrelse for de paagældende, og jeg kan desuden ikke tænke mig, at Politiet overhovedet skulde kunne begrunde et Afslag, ligesom det at kontrollere, hvorvidt et Forbud mod at arbejde overholdes, sikkert ikke vil være let. Hvad de indre Forhold i Forretningerne angaar, tror jeg, at de bedst ordnes mellem Parterne, Arbejdslederen og Medarbejderne. Der er vel ikke nogen Principal saa umedgørlig og noget Personale saa uselvstændigt, at man kunde tænke sig, at der vilde opstaa Misbrug derved.

Heller ikke § 8 tiltaler mig. Jeg tvivler om, at det virkelig er nødvendigt at fastsætte Regler i kommunale Vedtægter om